

HELA SVERIGE SKA LEVA VERKSAMHETSPLAN 2020.

FÖR ETT LAND I BALANS.

Vi är en riksorganisation vars syfte är att ge allmännyttan genom att verka för goda villkor i hela landet, en god landsbygdsutveckling och en god balans mellan stad och land. Vi företräder byarörelsen och stöts av medlemsorganisationer som stöttar vårt mål om att Hela Sverige ska leva. Det jobbar vi för 365 dagar om året.

Det har skett en förändring de senaste åren, där landsbygdsfrågorna fått ökad uppmärksamhet. Frågorna finns på den nationella agendan på ett mycket tydligt sätt tack vare mångas arbete, däribland vårt. Vi vill vara en bra och stabil samtalspartner liksom kunskapsbärare vad gäller frågor om ett land i balans, men också stärka det lokala samhället och de grupper som finns i hela Sverige och som jobbar med lokal utveckling på olika sätt. Vi ser att lösningarna på landsbygdernas utmaningar inte alltid kan se ut som lösningarna i staden, utan de i båda hänseenden måste anpassas efter lokala förhållandena.

År 2020 fokuserar vi på att göra en bra Landsbygdsriksdag i Jönköpings län i maj. År ska också under året lägga grunden för en ny långsiktig strategi för organisationens arbete. Viktigt är också att förbättra vår kommunikation så vi syns ännu mer, göra intressanta balansrapporter, representera civilsamhället i viktiga kommittéer och remissvar och utveckla vårt interna arbete med medlemmar och register.

Ase Classon

Ordförande

Staffan Nilsson

Ordförande

Terese Bengard

Verksamhetschef

VISION.

Hela Sverige ska leva!

SYFTE.

Balans mellan stad och land. God landsbygdsutveckling. Goda villkor i hela landet.

VERKSAMHETSIDÉ.

Från Hela Sverige ska levas stadgar:

Föreningen ska stärka lokala utvecklingsgrupper och andra medlemmar som har lokal utveckling och landsbygdsutveckling till uppgift, för att hela Sverige ska leva. Verksamheten ska ge en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling i hela landet. Hela Sverige ska leva arbetar ur ett lokalt perspektiv genom att stärka samverkan mellan lokala utvecklingsgrupper, medlemsorganisationer, kommun- och länsavdelningar/länsbygderåd samt myndigheter, organisationer och andra intressenter. Hela Sverige ska leva arbetar nationellt och internationellt för att stimulera erfarenhetsutbyte, sprida goda exempel, bilda opinion och påverka politiken.

OM HELA SVERIGE SKA LEVA.

Hela Sverige ska leva är en ideell förening som bildades 1989 i slutet av den stora kampanjen "Hela Sverige ska leva". Vi är en av få organisationer i Sverige som tar ett helhetsgrepp om landsbygdsfrågorna. Vi jobbar med dessa frågor på ett partipolitiskt obundet sätt.

Hela Sverige ska leva är en folkrörelse som består av byaföreningar, samhällsföreningar, byalag, lokala utvecklingsgrupper, idrottsföreningar, vägföreningar, hembygdsföreningar, bygdebolag, fiberföreningar och omställningsgrupper med flera. Vi har också ett 40-tal medlemsorganisationer som delar våra värderingar. Våra 24 länsavdelningar stöttar medlemsgrupperna och ger råd på regional nivå. I cirka en tredjedel av alla kommuner finns även kommunbygderåd.

VI ÄR HELA SVERIGE.

- Vi är den organisation som driver frågan om ett land i balans
- Vi är organisationen som samlar landsbygdsrörelsen och den lokala första samhällsnivån
- Vi är organisationen som värnar om det lokala inflytandet
- Vi är en organisation som prövar nya idéer för att utveckla landsbygden
- Vi är en organisation som lyfter de goda exempel som finns på landsbygden
- Vi är en organisation som jobbar med socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling i hela landet

ORGANISATION.

- Vi är den samlande rösten för lokala utvecklingsgrupper
- Vi är en välkomnande organisation som det är lätt att bli medlem i och vara en del av
- Vi välkomnar mångfald både när det gäller människor och åsikter
- Vi är en organisation som präglas av samverkan med de aktörer som liksom vi vill samarbeta för att nå ett land i balans
- Vi är en organisation som har inflytande över viktiga frågor vad gäller landsbygden

KUNSKAP.

- Vi är organisationen att vända sig till när det gäller landsbygdsfrågor
- Vi är en organisation som med en hög kunskapsnivå och bred förankring tar ett helhetsgrepp om landsbygdens förutsättningar
- Vi förknippas med kunskap och engagemang genom att vara kunniga och pålästa
- Vi är en organisation som arbetar för att bryta storstadsmaktordningen och som ifrågasätter den urbana normen

KOMMUNIKATION.

- Vi ska förvåna och bryta den förväntade bilden av landsbygden och bidra till att mytbildning upphör
- Vi ger en balanserad bild av landsbygden och visar på det som är bra men också på de problem som finns
- Vi ska vara en föregångare när det gäller ordval och bildspråk som handlar om landsbygd
- Vi behöver inte alltid ta tydlig ställning i alla enskilda sakfrågor utan uppmuntrar hellre till att lyssna på den lokala nivån och involvera lokalsamhället för att lösa samhällsutmaningar
- Vi är den organisation som visar på en diversifierad landsbygd vad gäller arbeten och sysselsättning med möjligheter inom många olika näringar

VI ÄR/VI HAR.

- Vi är örat mot marken med fötterna i myllan
- Vi är stolta, kloka, orädda och vi utmanar
- Vi är en organisation som lever som vi lär
- Vi är en modern organisation som driver framtidens landsbygdsfrågor
- Vi är partipolitiskt obundna men driver politiska frågor
- Vi har tydliga företrädare som är efterfrågade på nationell nivå

GRUNDEN FÖR VÅR VERKSAMHET.

Vår rörelse bygger på demokrati, mångfald, hållbarhet och jämställdhet. Dessa horisontella kriterier finns med i allt arbete vi gör och i de projekt vi driver.

DEMOKRATI.

Vårt arbete sker i en demokratisk anda. Styrelsen väljs demokratiskt på årsmötet. Vi har högt i tak och det finns goda möjligheter att framföra sina åsikter. Yttrandefrihet är viktigt i en öppen och levande demokrati. Det är också viktigt att de frågor vi driver är förankrade i rörelsen genom demokratiska metoder.

MÅNGFALD.

Vi vill ha mångfald i vår organisation. Vi vill få fler yngre engagerade. Därför har vi en särskild plats reserverad för deltagare under 30 på våra års- och föreningsmöten. Vi har en mångfald av kompetenser inom styrelsen. Vi vill ha en mångfald av röster och en mångfald geografiskt, åldersmässigt, erfarenhetsmässigt och av flera olika bakgrunder.

HÅLLBARHET.

Vi vill bidra till ett hållbart samhälle. Vi ska vara en progressiv rörelse som vill vara med och utveckla samhället med hänsyn till hållbarhet. Både socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Vi reser så miljövänligt som det går. Vi har ett hållbarhetstänk när det gäller lokaler, digitala lösningar och förtäring på våra möten.

JÄMSTÄLLDHET.

I vår rörelse strävar vi efter jämställdhet mellan kvinnor och män, men också mellan landsbygd och stad. Detta gör vi bland annat genom att lyfta fram exempel i vår kommunikation. Vi vill att alla ska komma till tals på våra möten. Vi har en jämställdhetsstrategi och styrelsen har fördelningen 40/60 mellan män och kvinnor. En kvinna och en man väljs till ordförande.

ATT GÖRA. RIKS 2020.

Riksorganisationens uppgift är att företräda de lokala grupperna på den nationella arenan. Vi ska fortsatt ha en viktig roll i sådant som påverkar landsbygderna. Vi ska ha en fortsatt hög kunskap och närvaro och vara efterfrågade.

Styrelsen ska stärka sin roll och ta en aktiv del i verksamhetens utveckling. Styrelsen ska vara delaktig i arbetet med Landsbygdsriksdagen, medlemsvård och strategiarbetet.

För att kunna göra detta arbete på ett bra sätt är det också viktigt att föreningen har en stabil och bra administration. Vi har under 2019 stärkt upp den delen och arbetet med att kvalitetssäkra och effektivisera arbetet kommer fortgå liksom arbetet med GDPR. Vi ska ha en fortsatt bra ekonomiadministration och jobba med personalfrågor som exempelvis arbetsmiljö. Vi ska också utveckla vårt arbete med distansarbetsplatser. Under året ska vi arbeta med den tekniska utvecklingen för att hitta smarta lösningar för en modern organisation.

Riksorganisationen ska utreda och förbättra byalagsförsäkringen. Vi ska anordna interna utbildningar och ge service till länsavdelningarna, förbättra hanteringen av interna projektmedel, arrangera konferenser och möten. Vi ska samverka, bygga upp kunskap och sprida den.

Vi ska arbeta tillsammans med våra medlemsorganisationer och andra viktiga samarbetspartners för att förverkliga målen.

SAMVERKAN.

En stark organisation kräver att vi har många samverkanspartners. Tillsammans med andra intresseorganisationer kan vi genomföra mer än om vi står ensamma. För att kunna upprätthålla det goda samarbetet med medlemsorganisationer och samarbetspartners ska vi träffas, planera verksamheten samt utbyta kunskap. Detta görs vid regelbundna möten. Vi vill också jobba för att få fler medlemsorganisationer och samarbetspartners. Vi har ett kontinuerligt informationsutbyte och för debatt tillsammans.

- Vi vill jobba för att få fler medlemmar. Fler föreningar, lokala utvecklingsgrupper som är en del av rörelsen, som registrerar sig och deltar i verksamheten.

- Delta i arbetet med Omställningsrådet
- Delta i arbetet med Mikrofonder
- Delta i andra samverkansträffar för att stötta våra målsättningar
- Delta i Almedalsveckan
- Delta i arbetet med Lokalekonomidagarna
- Delta i Landsbygdsnätverket och deras tematiska arbetsgrupper
- Bilda och delta i nationellt servicenätverk
- Delta på nya arenor

EUROPEISKT ARBETE.

Samverkan karaktäriserar byarörelsen på alla nivåer. Därför är det viktigt för oss att vara med i det nordiska samarbetet Hela Norden ska leva och i det europeiska samarbetet via European Rural Community Alliance (ERCA) samt Partnership for Rural Europe (PREPARE), för att bidra till landsbygdsutveckling, kunskapsöverföring och samverkan i Norden och Europa. Utbytet stärker oss både på hemmaplan och internationellt. Under kommande år är det särskilt viktigt att bevaka frågan om EU-programmen. Vi ska delta i nästa European Rural Parliament men även vara partners i internationella utbyten.

STÄRKA LOKALT.

* Fortsatt satsning på ”Stärka regionalt”.

Under 2019 drog vi igång ett arbete med att stärka den regionala delen i vår organisation. Hittills har det inneburit en kartläggning av länsavdelningarnas behov och det resultat och de förbättringsområden som kommer fram i kartläggningen vill vi fortsätta att jobba med under 2020, då en arbetsplan tas fram och genomförs.

I det arbetet ingår också att se hur vi kan nå målet om att ha ett starkt inflytande och vara en efterfrågad samarbetspartner i alla regioner/län där även företrädarna för länsavdelningarna är efterfrågade.

* Landsbygdsriksdagen 2020

En viktig samlingsplats för våra lokala grupper och länsavdelningar är Landsbygdsriksdagen. Vi ska sträva efter att så många som möjligt kan delta och därmed få ökat nätverk och ökad kunskap samt inspiration att fortsätta jobba med lokal utveckling på hemmaplan.

* Stärkt kommunikation

Vi ska under året se över hur vi kan stärka kommunikationen mellan riksorganisationen, länsavdelningarna och de lokala grupperna. I det arbetet ingår att nå målet om att byarörelsen och enskilda vet att de kan hitta bra idéer, tips och kunskap i samlad form på vår digitala plattform. Vi ska också stärka vår kommunikationsplattform med mer bra material.

MÅL. STÄRKA LOKALT.

2020 har vi lyckats mobilisera byarörelsen till en stark kraft som inte kan ignoreras.

2020 har vi länsavdelningar med väl fungerande verksamhet och vi har en aktiv och hög närvaro i hela landet.

2020 har vi ett starkt inflytande och är en efterfrågad samarbetspart i alla regioner/län där även företrädarna för länsavdelningarna är efterfrågade.

2020 är vi en aktör för ett land i balans tillsammans med våra medlemsorganisationer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

2020 har vi en större mångfald bland våra företrädare och medlemmar vad gäller ålder, kön och etnicitet, etc. Vi speglar den bygd vi företräder.

2020 vet byarörelsen och enskilda att de kan hitta bra idéer, tips och kunskap i samlad form på vår digitala plattform.

2020 är Hela Sverige ska leva den självklara medlemsorganisationen för alla som vill ha en balans mellan stad och land.

2020 har Landsbygdsriksdagen stärkt sin roll som den bästa mötesplatsen för byarörelsen att träffas på för att diskutera och utveckla landsbygdsfrågor och ett land i balans

PÅVERKA NATIONELLT.

* Vasst kommunikationsarbete

Vi ska fortsätta att delta i debatten och skriva debattartiklar. Vi ska delta på olika arenor, konferenser, möten samt Almedalsveckan men också hitta nya arenor och nätverk. Vi ska under året ha kampanjer för att stärka kännedomen om vår organisation och de frågor vi lyfter. Viktigt är också fortsätta visa på goda exempel och berätta intressanta berättelser. Vi ska ge ut vårt nyhetsbrev med regelbundenhet under året. Vi ska ha en fortsatt hög andel följare och interaktion på sociala medier

* Omvärldsbevakning och analys

Det är viktigt att fortsätta att utveckla kommunikationsplattformen, men också att stärka arbetet med omvärldsbevakning och landsbygdsanalys. I detta arbete ska vi producera Balansrapporter och annat faktaunderlag.

* Experter och remissinstans

Vi ska fortsätta att delta i expertgrupper, kommittéer, nätverk och andra foran samt svara på remisser där vi kan bidra med landsbygdsperspektivet. Vi vill ge inspel till olika strategiska grupper och stärka positionen för landsbygdsfrågor i många olika sammanhang. Vi ska delta i forskningsprojekt där vi kan tillföra vår kunskap.

MÅL. PÅVERKA NATIONELLT.

KUNSKAP.

* 2020 är vi fortsatt en självklar expert i de nationella forum som berör frågor som påverkar landsbygden. Vi sitter med i expertgrupper, kommittéer, nätverk och olika forum.

* 2020 är Hela Sverige ska leva med och påverkar strategier och program som har betydelse för landsbygdsutveckling.

* 2020 ser alla med spänning fram emot släppet av Hela Sverige ska levas balansrapporter – hur det står till med balansen mellan stad och land.

MEDIER.

* 2020 har Hela Sverige ska leva ett högt förtroende bland de nationella medierna. När landsbygdens frågor generellt ska diskuteras är det en av våra företrädare som gör detta.

* 2020 har vi en aktiv rörelse i hela landet som bildar opinion i de viktiga frågor som finns på regional/lokal nivå. Vi syns och hörs i hela landet.

URBAN NORM

* 2020 har landsbygdens betydelse och ett ifrågasättande av den rådande storstadsmaktordningen blivit ett självklart inslag på den nationella agendan.

* 2020 har vi medverkat till att den stereotypa skildringen av landsbygden förbättrats.

HELA SVERIGE SKA LEVA

* 2020 är det tydligt att Hela Sverige ska leva inte bara är ett slagord utan även en organisation som jobbar för landsbygdsfrågor och ett land i balans.

* 2020 behöver vi inte längre använda ”ska” utan kan säga ”Hela Sverige lever”.

LANDSBYGDSRIKSDAGEN 2020.

Landsbygdsriksdagen ska fortsätta att stärka sin roll som Europas största mötesplats för byarörelsen, de som vill jobba med landsbygdsutveckling och lokalt utvecklingsarbete. 2020 är Landsbygdsriksdagen en av de viktigaste mötesplatserna för byarörelsen, politiker, medier och myndigheter för att diskutera ett land i balans och den naturliga plattformen för politiker, myndigheter och organisationer som vill bidra till ett land i balans. Vårt mål är att Landsbygdsriksdagen ska bli landsbygdsfrågornas motsvarighet till Almedalsveckan och Folk och försvar.

PROJEKT.

Under 2020 har vi två större projekt som ska genomföras och avslutas. Vi kommer inte att starta några fler stora projekt innan vi avslutat dessa. Vad gäller våra andra prioriterade frågor så är strategin att vara projektpartner i projekt där en annan organisation kan vara projektägare.

PROJEKT – SERVICE I SAMVERKAN

Genomföra Service i samverkan enligt projektplanen.

Projekttid: september 2017 – februari 2020 med planer på förlängning till hösten 2020.

PROJEKT – BYANÄTSFORUM

Genomföra Byanätsforum enligt projektplanen.

Projekttid 20 december 2017 – mars 2020 med planer på förlängning.

PROJEKT – FINANSIERING AV SOCIALA INNOVATIONER

Vi deltar i projektet Finansiering av sociala innovationer, finansierat av Vinnova, där vi utvecklar Mikrofonden och dess förmåga att stötta sociala företag och föreningar med kapital. Vi planerar även att delta i ett projekt för erfarenhetsutbyte och framtagande av metodmaterial för att starta bygdebolag/lokala utvecklingsbolag.

INFRASTRUKTUR & DIGITALISERING.

För ett fungerande samhälle krävs en grundläggande infrastruktur. Det innebär farbara vägar, el, kommunikationer, boende på landsbygden för flyttkedjor, nyinflyttade och nyanlända samt digital infrastruktur (bredband). Så länge det inte finns en väl fungerande infrastruktur kommer vi att arbeta med denna fråga. Digital infrastruktur är en förutsättning för ett land i balans där alla kan vara en del av samhället. Vi vill också bidra till samtalet om vad digitaliseringen kan användas till och hur det påverkar utvecklingen på landsbygden.

Vi ska vara aktiva i att beskriva vilka förutsättningar som behövs för ett fungerande samhälle. Vi ska besvara de frågor som berör dessa och agera när så är lämpligt. Vägar som fungerar och kreativa kommunikationslösningar är en förutsättning för att kunna leva, verka, besöka och bo i hela landet. Viktig är också frågan om boendemöjligheter på landsbygden, då dagens ekonomiska system, liksom regelverk och attityder skapar hinder för bostadsbyggande på landsbygden. Det innebär stopp i flyttkedjor och brist på bostäder till unga och nyanlända. Vi ska därför lyfta frågan om boende på landsbygd.

En betydelsefull del av samhällsutvecklingen är digitaliseringen och den grundläggande infrastrukturen som möjliggör digitaliseringen. Alla ska vara med i det digitala samhället och ha tillgång till bra uppkoppling. Både när det gäller service, handel, kunskap, utbildning, arbete, omvärldsbevakning, kultur och demokrati.

Vi ska fortsätta att stimulera våra lokala grupper till att bygga fiber och hjälpa dem att ta vara på de möjligheter som fiber ger. Det gör vi främst genom att delta i Bredbandsforum och driva projektet Byanätsforum. Vi ska i alla sammanhang (exempelvis i vårt riksdagsnätverk och i möten med departement) så långt som möjligt verka för att den digitala klyftan försvinner.

SERVICE.

För att ett samhälle ska fungera måste grundläggande service finnas på plats. För viss service fungerar digitala lösningar, andra kräver fysisk närvaro. Vi driver denna fråga genom att förespråka lokalt anpassade lösningar. För oss innefattar service både det som finns inom statlig, regional och kommunal regi liksom kommersiell service. Exempelvis skola, utbildning, polis, sjukvård, kommunikationer, post, bank, livsmedel, drivmedel med mera. En viktig del i samhällsservicen är fungerande lokala betaltjänster och lokala finansieringslösningar.

Vi ska vara med och driva frågan om rättvis service i hela landet. Vi ska visa på de hinder som finns, men också bidra till att hitta lösningar. Vi ska driva projekt som bidrar till serviceutveckling och visa på exempel och metoder där det fungerar.

Vi driver projektet ”Service i samverkan” under 2018–2020.

KULTUR.

För att en bygd ska leva och må bra behövs kultur. Ett rikt kulturliv ger bygden attraktivitet och blir en bas för utveckling. Kulturen är ett kitt som förenar, den är ”jätten i degen” som formar samhällen och bygder, och som skapar självkänsla och framtidstro. Kulturen spelar en avgörande roll för en bygds utveckling. Vi vill se decentraliserade satsningar på kultur som en självklar del i landsbygdspolitiken. Vi ska verka för att öka utbudet av kultur i hela landet, att mer resurser satsas på den ideella sektorn, exempelvis föreningslivet och folkbildningen, liksom mer resurser för att arbeta med kultur, bland annat som verktyg för att skapa levande boendemiljöer, integration och demokratiutveckling.

Vi ska tillsammans med andra aktörer lyfta vikten av fungerande kulturverksamhet i hela landet. Vi ska bidra till utveckling av reformer och ersättningssystem som gynnar kultur i hela landet. Vi ska fortsätta bidra till arbetet med kultur på landsbygderna med ”Kultur gör skillnad” i form av exempelvis konferenser. Vi ska använda kulturaktiviteter i vår organisation. Vi ska verka för att fler kan delta i de regionala planer som finns för kulturen, och att kultursamverkansmodellen bidrar till kultur i hela landet. Detta arbete ska ske tillsammans med andra viktiga kulturaktörer.

LOKALT INFLYTANDE.

Ett hållbart samhälle kräver att alla delar av landet utvecklas. En förutsättning för detta är att lokalsamhället involveras i utvecklingsprocesserna. Vi vill vara med och skapa möjligheter för hållbara samhällen med stor mångfald. Att det finns arbetstillfällen i hela landet. Att det idéburna företaget utvecklas. Att de som bor i lokalsamhället är en del av samhällsplaneringen och kan utöva lokalt inflytande. Och att det finns ett lokalt kapital som kan användas.

Vi vill vara med och utveckla metoder och sprida kunskap för stärkt lokalt inflytande. Vi vill att den lokala nivån beaktas och tas med i planeringsprocesser då lokalsamhället påverkas. Under 2020 bidrar vi till ett stärkt lokalt inflytande genom aktiviteter kring Kommunutredningens betänkande, hur samarbetet mellan den lokala första samhällsnivån och kommunen kan utvecklas.

Vi vill bidra till arbetet med *Hållbara bygder*. Vi ska stärka och utveckla det nätverk av lokala utvecklingsgrupper som ställer om. Vi ingår i den svenska hubben för globala Transition Network.

En förutsättning för att hela Sverige ska kunna leva är att det finns arbetstillfällen i hela landet. Vi ska påpeka vikten av jobbmöjligheter i alla sektorer och lyfta möjligheten med distansarbetsplatser.

Betydelsefullt för ett fungerande lokalsamhälle och möjligheter till utveckling, är att det finns tillgång till finansiering. Här är vår konferens Lokalekonomidagarna ett centralt redskap. Vi sprider och utvecklar metoder för att stärka lokala ekonomier. Vi är delaktiga i utvecklingen av Mikrofonden Sverige och regionala mikrofonder. Vi är pådrivande vad gäller Leader och andra former av finansiering för lokal utveckling och vi är en del av det svenska landsbygdsnätverket.

Våra naturresurser ska brukas så att de bidrar till ett hållbart samhälle. Landsbygdens naturresurser är avgörande för hela landets utveckling och för att generera ekonomiska värden som oftast hamnar långt ifrån bygderna där de kommer från. Lokalt ägande ger förutsättningar för inflytande liksom ekonomiska värden som oftast stannar på platsen. Offentligt ägda

HÅLLBARHET

- 2020 bidrar vi aktivt till ett hållbart samhälle (enligt agenda 2030) genom ett nationellt samarbete inom omställningsrörelsen som utgår från levande lokalsamhällen i såväl land som stad.

naturresurser samt vindenergi bör ge möjlighet till lokalt inflytande och lokal ersättning på det värde de genererar.